

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 26 kwietnia 2022 r.

PS-II.431.1.3.2022

Szanowna Pani
Elżbieta Mierczak
Dyrektor Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Mrągowie
ul. Wojska Polskiego 5A/12
11-700 Mrągowo

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie (ul. Wojska Polskiego 5A/12, 11-700 Mrągowo; NIP : 742-10-33-779; REGON : 004445615).

W okresie objętym kontrolą, a także w czasie prowadzenia kontroli wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie nadzorowała Pani Elżbieta Mierczak pełniąca funkcję Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie od dnia 1 stycznia 2014 roku.

(dowód: akta kontroli: 7)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

Hanna Matysiak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego;
– legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,

- upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 lutego 2022 roku nr FK-IV.0030.112.2022 do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie.

(dowód: akta kontroli: 5)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 03 marca 2022 roku do 16 marca 2022 roku. Odnotowano ją pod pozycją 1/2022 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie.

(dowód: akta kontroli: 9)

Kontrola prowadzona była w trybie zdalnym tj. bez osobistej obecności kontrolera w siedzibie jednostki kontrolowanej, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych.

Rozpoczęcie kontroli nastąpiło podczas wideokonferencji, w trakcie której okazano legitymację służbową kontrolera, poinformowano o zasadach kontroli w trybie zdalnym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania. Upoważnienie kontrolera do kontroli zostało przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP.

Kontrola zakończona została wideokonferencją, w czasie której przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanych terminach przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.1.3.2022.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres świadczeniowy 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r., poz. 135) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r.

o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2021 poz. 877 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu funduszu alimentacyjnego za IV kwartał 2020 roku oraz I, II i III kwartał 2021 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa - w rozdziale 85502 - wydatkowano kwotę **283.216,37 zł (703 świadczeń)**.
2. Ogółem kwota zwrotów od dłużników z tytułu wypłaconych przez jednostkę kontrolowaną świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w okresie świadczeniowym 2020/2021 (od 1 października 2020 roku do 30 września 2021 roku) - wynosiła **161.169,04 zł**, co stanowiło **56,90 %** wypłaconych w tym okresie świadczeń.
3. Łączne zadłużenie dłużników alimentacyjnych, wobec Skarbu Państwa, powstałe z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego – narastająco do dnia 30 września 2021 roku – wyniosło **4.445.459,00 zł**, z tytułu odsetek **1.999.781 zł**.
4. Zgodnie z art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – 40% kwoty odzyskanej z tytułu należności od dłużnika alimentacyjnego stanowi dochód własny gminy organu właściwego wierzyciela uzyskany z realizacji zadań w rozdziale 85502 – w gminie kontrolowanej, stanowiło:
 - **7.055,80 zł** - w IV kwartale 2020 roku;
 - **25.522,92 zł** - w okresie I, II i III kwartału 2021 roku.
5. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów.
Organ właściwy, tj. Wójt Gminy Mrągowo - na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502 ze środków własnych przeznaczył w okresie IV kwartału 2020 roku i I-III kwartału 2021 roku kwotę **70.623,38 zł**.

(dowód: akta kontroli: 7)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Mrągowo liczy 7 977 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym na tym obszarze do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jest Wójt Gminy Mrągowo.

Zgodnie z upoważnieniami, wydanymi przez Wójta Gminy Mrągowo zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego mu w drodze uchwały Nr X/82/15 Rady Gminy Mrągowo z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadania Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie, zmienionej uchwałami:

- Nr XXXI/248/17 z dnia 22 lutego 2017 r.,
- Nr LII/388/18 z dnia 23 sierpnia 2018 r.,
- Nr LI/396/22 z dnia 23 lutego 2022 r.

Statut jednostki w § 4 ust. 2 określał, że Ośrodek realizuje zadania Gminy Mrągowo w zakresie prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie objętym ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania jednostki kontrolowanej określał Regulamin Organizacyjny Ośrodka wprowadzony Zarządzeniem Nr 3/2022 Dyrektora GOPS w Mrągowie z dnia 4 stycznia 2022 r. sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie, zmieniającym Zarządzenie Nr 8/2020 Dyrektora GOPS w Mrągowie z dnia 20 lipca 2020 r.

Regulamin ten określał w § 3, iż Ośrodek działa w szczególności na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 7)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie kontroli ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Mrągowie za realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów odpowiedzialna była jedna osoba zatrudniona na stanowisku inspektora ds. funduszu alimentacyjnego. Zadania objęte kontrolą nadzorowane były bezpośrednio przez Dyrektora Ośrodka. W dniu rozpoczęcia kontroli pracownik realizujący kontrolowane zadania posiadał aktualny zakres czynności.

Dyrektor Ośrodka oraz pracownik merytoryczny posiadali stosowne upoważnienia Wójta Gminy Mrągowo do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań

i przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą pracownik wykonujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniu mającym wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań. Udział w szkoleniu potwierdzał przedstawiony certyfikat.

(dowód: akta kontroli: 7)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Ośrodka wynika, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie znajduje się pod adresem ul. Wojska Polskiego 5A/12, 11 – 700 Mrągowo. Ośrodek usytuowany jest w budynku wolnostojącym na I piętrze. W budynku nie występują bariery architektoniczne. Zastosowane są rozwiązania ułatwiające poruszanie się po budynku osobom niepełnosprawnym tj. podjazd dla osób niepełnosprawnych, platforma automatyczna oraz winda. Stanowisko pracownika realizującego kontrolowane zadanie wyposażone jest w niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe m.in. komputer, drukarka, telefon, niszczarka.

Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie poinformowała, że wywiady alimentacyjne z dłużnikami i przyjmowanie oświadczeń majątkowych przeprowadzane są w dwóch pokojach z zachowaniem poufności oraz zasad ochrony danych osobowych dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 7)

Z przedstawionej kontrolującym dokumentacji wynika, że GOPS w Mrągowie ma wykupioną licencję z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie na korzystanie z oprogramowania do obsługi m.in. Funduszu Alimentacyjnego. Dyrektor Ośrodka przedłożył dokumenty dotyczące m.in. płatności zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(dowód: akta kontroli : 7)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 12a ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2057) od dnia 1 lipca 2015 roku organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest do przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczych, informacji o wysokości zadłużenia dłużników alimentacyjnych.

W okresie objętym kontrolą funkcjonowało 6 biur, natomiast w jednostce kontrolowanej powyższe informacje przekazywano do pięciu biur, tj.:

1. Krajowy Rejestr Długów – od 1 stycznia 2016 r.
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej - od 8 czerwca 2015 r.
3. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A. - od 20 października 2015 r.
4. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. - od 4 czerwca 2018 r.

5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych KIDT – od 2 lutego 2016 r.

Stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie przekazywał danych do Biura Dun & Bradstreet Biuro Informacji Gospodarczej S.A. (dawniej: Bisnode Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.). Z dniem 1.12.2021r. , ww. Biuro zakończyło swoją działalność.

Dyrektor Ośrodka poinformowała, że informacje do biur informacji gospodarczej przesyłane są do 10 każdego miesiąca.

Ponadto z informacji wynika, że do biur skierowano zaległości dotyczące 95 dłużników alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli: 7)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie wynika, że w okresie objętym kontrolą Ośrodek nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 7)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych oraz podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie prowadził:

- **45 postępowań administracyjnych** w sprawach związanych z rozpatrzeniem wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (decyzje przyznające),
- **5 postępowań** dotyczących uznania dłużnika za uchylającego się,
- **1 postępowanie** dotyczące ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie nie prowadzono postępowań dotyczących odmowy przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 7)

Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie podejmował działania wobec **66** dłużników alimentacyjnych, tj.:

- **33** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Mrągowo ,
- **33** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/ burmistrz /prezydent innej gminy.

W stosunku do 11 dłużników alimentacyjnych, nie można było określić organu właściwego.

(dowód: akta kontroli: 7)

W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie nie wpłynął żaden wniosek o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych - w trybie art. 3 ust. 1 oraz w trybie art. 3 ust. 5 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(dowód: akta kontroli: 7)

Założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie w oparciu o profesjonalny osąd kontrolerów spośród wszystkich postępowań administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych oraz ze wszystkich spraw z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrągowie w okresie objętym kontrolą.

Kontroli i analizie poddano:

1. Sprawy z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **8 spraw** z zakresu realizacji ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w których prowadzono **8** postępowań administracyjnych, zakończonych wydaniem decyzji w tym:

- **5 spraw** związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego, w których prowadzono postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do pobierania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- **2 sprawy** związane z uznaniem dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych,
- **1 sprawę** dotyczącą nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 11-13, 16)

2. Sprawy z zakresu działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych

Łącznie kontroli i analizie poddano **7 spraw** z zakresu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – dotyczących 7 dłużników alimentacyjnych, w tym wobec:

- **4 dłużników**, dla których organem właściwym był Wójt Gminy Mrągowo;
- **3 dłużników**, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

Akta spraw z zakresu prowadzonych postępowań administracyjnych, jak i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań i działań.

(dowód: akta kontroli: 11-15)

VI. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku z tym, iż nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
*Artur Chojecki***